

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΟΜΑΔΑ Α΄

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς της Στήλης Ι και δίπλα σε κάθε αριθμό ένα από τα γράμματα της Στήλης ΙΙ, ώστε να προκύπτει η σωστή αντιστοίχιση.

(Μονάδες 10)

Στήλη Ι	Στήλη ΙΙ
1. Μικτή Επιτροπή	Α. 1860
2. Εθνική Τράπεζα	Β. 1913
3. Εκχώρηση μεταλλευτικών δικαιωμάτων	Γ. 1923
4. Συνθήκη Βουκουρεστίου	Δ. 1854
5. Αγγλογαλλικός ναυτικός αποκλεισμός	Ε. 1841

A2. Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών εννοιών

(Μονάδες 15)

1. Ανόρθωση
2. Λαϊκό Κόμμα
3. Τάγματα εργασίας

B1

Ποιες προσπάθειες έγιναν για την υλοποίηση του προγράμματος του τρικουπικού κόμματος και ποιες κοινωνικές ομάδες εξέφρασε με την πολιτική του το μετά 1870;

(Μονάδες 12)

B2

Με ποιες χώρες η Ελλάδα ανέπτυξε κατά το 19^ο αιώνα ισχυρούς εμπορικούς δεσμούς και τι γνωρίζετε για τους ελληνικούς εμπορικούς οίκους του εξωτερικού;

(Μονάδες 13)

ΟΜΑΔΑ Β΄

Γ1

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να παρουσιάσετε το κίνημα στο Γουδί και τα αποτελέσματά του

(25 μονάδες)

Κείμενο Α

«Στο μεταξύ τα αποτελέσματα της πτώχευσης άρχισαν να διαφαίνονται σε όλους του τομείς της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας. Οι εμπορικές συναλλαγές κλονίσθηκαν και οξύτατη κρίση ξέσπασε στο εμπόριο και στη βιομηχανία. Οι τιμές των προϊόντων πρώτης ανάγκης έφθασαν στα ύψη και το βιοτικό επίπεδο του λαού χειροτέρευε. Στα δεινά της πτώχευσης προστέθηκε και η κατακόρυφη μείωση των εξαγωγών σταφίδας, καθώς έκλεισε η σημαντικότερη αγορά κατανάλωσης, η Γαλλία, της οποίας η αγορά επανέκαμψε από τη φυλλοξήρα.»

Σπύρος Τζόκας, Ο Χαρίλαος Τρικούπης και η συγκρότηση του Νεοελληνικού κράτους, Θεμέλιο, 1999, σελ. 183.

« Στα τέλη του 19^{ου} αιώνα και στις αρχές του 20^{ου} την απαξίωση του πολιτικού συστήματος επέτεινε και η αδυναμία του ελληνικού κράτους να αξιοποιήσει προς όφελός του την αποσύνθεση της οθωμανικής αυτοκρατορίας και να επιτύχει την εδαφική του επέκταση σε βάρος της, ώστε να συμπεριλάβει στους κόλπους της το σύνολο του ελληνισμού. Δημιουργήθηκαν έτσι οι προϋποθέσεις για την επέμβαση του στρατού στα πολιτικά πράγματα της χώρας, με το κίνημα στο Γουδί τον Αύγουστο του 1909, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα, μέσα σε σύντομο διάστημα, την κατάρρευση των παλιών κομμάτων και έτσι άνοιξε το δρόμο για την εξουσία στον Ελευθέριο Βενιζέλο».

Κώστας Χρυσόγονος, Συνταγματικό Δίκαιο, Σάκκουλας, 2003. σ.84

Δ1

Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο της πηγής και την αφήγηση του βιβλίου σας:

Να προσδιορίσετε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες η Κρητική Κυβέρνηση εξέδωσε το ενωτικό ψήφισμα της 24ης Σεπτεμβρίου 1908 και να παρουσιάσετε και να αιτιολογήσετε την αντίδραση της Ελλάδας και των μεγάλων Δυνάμεων στην έκδοση του ψηφίσματος. (Μονάδες 25)

ΠΗΓΗ 1

Η αντίδραση των μεγάλων Δυνάμεων απέναντι στην επαναστατική πρωτοβουλία του κρητικού λαού δεν ήταν απόλυτα αρνητική. Οι τέσσερις κυβερνήσεις, μετά από ολιγοήμερες διαβουλεύσεις, έσπευδαν να τονίσουν ότι «δεν θα απείχον του να αποβλέψουν μετ' ευμενείας προς την συζήτησιν του ζητήματος τούτου μετά της Τουρκίας, εάν η τάξις διατηρηθή εν τη νήσω και εξασφαλισθή η προστασία του μουσουλμανικού πληθυσμού». Ήδη η έκρηξη του εθνικού ενθουσιασμού που είχε και πάλι καταλάβει τους Κρήτες συμβάδιζε με την αυστηρή τήρηση της τάξεως, ενώ η κυβέρνηση των Αθηνών ήλπιζε να εντάξει την επίλυση του θέματος στο πλαίσιο μιας γενικότερης ελληνοτουρκικής προσεγγίσεως. Τόσο όμως οι τολμηρές ελληνικές προσδοκίες όσο και οι καλές ευρωπαϊκές προθέσεις, δεν ήταν δυνατό να οδηγήσουν σε άμεσα θετικά αποτελέσματα, εξαιτίας της βίαιης εκδηλώσεως της τουρκικής αντιδράσεως. Οι Νεότουρκοι εθνικιστές, μετά την αναγκαστική υποχώρηση απέναντι στη Βουλγαρία (: ανακήρυξή της σε ανεξάρτητο βασίλειο) και στην Αυστροουγγαρία (: προσάρτηση της Βοσνίας - Ερζεγοβίνης), αναζητούσαν στη ματαίωση της ενωτικής λύσεως το έρεισμα μιας πρώτης διπλωματικής επιτυχίας. Οι ζωνρές λαϊκές αντιδράσεις των δρόμων, στην πρωτεύουσα και στις επαρχίες, συνδυάζονταν με τη σταθερή επίσημη επίκληση της ανάγκης για τη διατήρηση της υφιστάμενης ισορροπίας στο χώρο του Αιγαίου και της ανατολικής Μεσογείου. Πίσω από την παράταση των διαπραγματεύσεων δεν ήταν πλέον δύσκολο να διαφανεί η επιφυλακτικότητα αρχικά και η υπαναχώρηση στη συνέχεια των προστάτιδων Δυνάμεων. Σ' αυτό ακριβώς το σημείο, η Τουρκία έκρινε σκόπιμο να ζητήσει και την πλήρη διευκρίνιση των ευρωπαϊκών προθέσεων. Η απαντητική διακοίνωση της 4ης Ιανουαρίου ανταποκρινόταν στις τουρκικές αξιώσεις, υπογραμμίζοντας ότι δεν είχε ακόμη φθάσει η στιγμή για τον επιβαλλόμενο διακανονισμό του Κρητικού ζητήματος, με προϋπόθεση τη σύμφωνη πάντοτε γνώμη της Πύλης. Η ουσιαστική εντούτοις απεμπόληση της διαπραγματευτικής διαδικασίας με άμεσο στόχο την ένωση δεν ανέστειλε την εφαρμογή της αποφάσεως των Δυνάμεων να αποσύρουν από τη Μεγαλόνησο τα υπόλοιπα στρατεύματά τους.

Ι.Ε.Ε., τόμος ΙΔ', σ. 214